

PRET ANTIBIOTIKĀM REZISTENTAS BAKTĒRIJAS

Apdraudējums pacientu drošībai slimnīcās



Pret antibiotikām rezistentas jeb izturīgas baktērijas ir kļuvušas par ikdienišķu problēmu slimnīcās visā Eiropā. Inficēšanās ar baktērijām, kas ir rezistentas pret antibiotikām, apgrūtina atbilstošo antibiotiku terapiju. Tās var pacientiem izraisīt arī infekciozas komplikācijas, liekot viņiem ilgstoši uzturēties slimnīcās, padarot slimošanu smagāku un dažkārt pat izraisot nāvi.

Lietojiet antibiotikas apdomīgi!

Antibiotiku nepareiza lietošana ir viens no galvenajiem iemesliem, kādēļ slimnīcās izplatās rezistence pret antibiotikām. Diemžēl, nepareiza antibiotiku lietošana nav retums. Piemēram, pacientiem ir liela iespējamība saņemt antibiotikas, kamēr viņi uzturas slimnīcā, un pētījumi liecina, ka 50 % gadījumu antibiotiku lietošana slimnīcās var izrādīties nepamatota.

Antibiotiku nepareiza lietošana var izpausties jebkurā turpmāk minētajā veidā:

- nevajadzīga antibiotiku izrakstīšana;
- nokavēta antibiotiku lietošana kritiski slimiem pacientiem;
- pārāk intensīva plaša spektra antibiotiku lietošana vai nepareiza šaura spektra antibiotiku lietošana;
- antibiotiku deva ir lielāka vai mazāka par konkrētajam pacientam vajadzīgo daudzumu;
- antibiotiku terapijas ilgums ir pārāk īss vai pārāk garš;
- antibiotiku terapija nav integrēta saskaņā ar mikrobioloģiskās kultūras datu rezultātiem

Apdomīga antibiotiku lietošana var novērst pret antibiotikām rezistentu baktēriju rašanos un atlasi. Visi zāļu izrakstītāji slimnīcās var aktīvi iesaistīties, lai mazinātu pret antibiotikām rezistentu baktēriju pieaugošo izplatību.

*NNIS tagad tiek dēvēta par Valsts veselības aprūpes drošības tīklu (NHSN).

Avoti: European Antimicrobial Resistance Surveillance System [database on the Internet]. RIVM. 2009 [cited March 30, 2010]. Available from: <http://www.rivm.nl/earss/database/>. Davey P, Brown E, Fenelon L, Finch R, Gould I, Hartman G, et al. Interventions to improve antibiotic prescribing practices for hospital inpatients. *Cochrane Database Syst Rev*. 2005(4):CD003543. Cosgrove SE, Carmeli Y. The impact of antimicrobial resistance on health and economic outcomes. *Clin Infect Dis*. 2003 Jun 1;36(11):1433-7. Roberts RR, Hota B, Ahmad I, Scott RD, 2nd, Foster SD, Abbasi F, et al. Hospital and societal costs of antimicrobial-resistant infections in a Chicago teaching hospital: implications for antibiotic stewardship. *Clin Infect Dis*. 2009 Oct 15;49(8):1175-84. Kollef MH, Sherman G, Ward S, Fraser VJ. Inadequate antimicrobial treatment of infections: a risk factor for hospital mortality among critically ill patients. *Chest*. 1999 Feb;115(2):462-74. Ibrahim EH, Sherman G, Ward S, Fraser VJ, Kollef MH. The influence of inadequate antimicrobial treatment of bloodstream infections on patient outcomes in the ICU setting. *Chest*. 2000 Jul;118(1):396-55. Lodise TP, McKinnon PS, Swiderski L, Rybak MJ. Outcomes analysis of delayed antibiotic treatment for hospital-acquired *Staphylococcus aureus* bacteremia. *Clin Infect Dis*. 2003 Jun 1;36(11):1418-23. Alvarez-Lerma F. Modification of empiric antibiotic treatment in patients with pneumonia acquired in the intensive care unit. ICU-Acquired Pneumonia Study Group. *Intensive Care Med*. 1996 May;22(5):387-94. ECDC, EMEA. ECDC/EMEA Joint Technical Report: The bacterial challenge: time to react 2009. Willemssen I, Groenhuijzen A, Bogaers D, Stuurman A, van Keulen P, Kluytmans J. Appropriateness of antimicrobial therapy measured by repeated prevalence surveys. *Antimicrob Agents Chemother*. 2007 Mar;51(3):864-7. Singh N, Yu VL. Rational empiric antibiotic prescription in the ICU. *Chest*. 2000 May;117(5):1496-9. Lepper PM, Grusa E, Reichl H, Högel J, Trautmann M. Consumption of imipenem correlates with beta-lactam resistance in *Pseudomonas aeruginosa*. *Antimicrob Agents Chemother*. 2002 Sep;46(9):2920-5. Gyssens IC, van den Broek PJ, Kullberg BJ, Hekster Y, van der Meer JW. Optimizing antimicrobial therapy. A method for antimicrobial drug use evaluation. *J Antimicrob Chemother*. 1992 Nov;30(5):724-7. Carling P, Fung T, Killian A, Terrin N, Barza M. Favorable impact of a multidisciplinary antibiotic management program conducted during 7 years. *Infect Control Hosp Epidemiol*. 2003 Sep;24(9):699-706. Bly B, Clevelenbergh P, Jacobs F, Struelens MJ, Zech F, Kentos A, et al. Impact of infectious diseases specialists and microbiological data on the appropriateness of antimicrobial therapy for bacteremia. *Clin Infect Dis*. 1999 Jul;29(1):60-6; discussion 7-8. Beardsley JR, Williamson JC, Johnson JW, Ohl CA, Karchmer TB, Bowton DL. Using local microbiologic data to develop institution-specific guidelines for the treatment of hospital-acquired pneumonia. *Chest*. 2006 Sep;130(3):787-93. Rello J, Gallego M, Mariscal D, Sonora R, Valles J. The value of routine microbial investigation in ventilator-associated pneumonia. *Am J Respir Crit Care Med*. 1997 Jul;156(1):196-200.

Pasākumi, kas regulētu antibiotiku izrakstīšanu, varētu samazināt antibiotiku rezistenci slimnīcās. Tālāk ir uzskaitīti minētie pasākumi.

1. Bakterioloģisko uzsējumu iegūšana

Atbilstošu un savlaicīgu uzsējumu izvēle pirms empīriskas antibiotiku terapijas uzsākšanas un antibiotiku terapijas integrēšana, pamatojoties uz kultivēšanas rezultātiem.

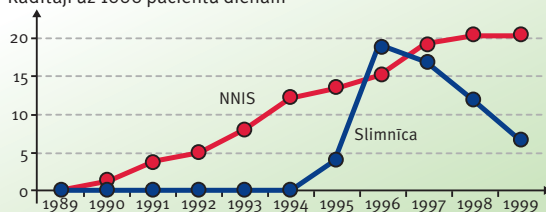
2. Vietējās antibiotiku rezistences situācijas uzraudzība

Vietējās antibiotiku rezistences situācijas pārzināšana (antibiogrammas) ļauj pareizi izvēlēties sākotnējo empīrisku antibiotiku terapiju.

3. Apspriešanās ar speciālistiem

Infekcijas slimību ārstējošo ārstu, mikrobiologu un farmaceitu iesaistīšana Jūsu lēmuma pieņemšanā par antibiotiku terapiju pacienta uzturēšanās laikā slimnīcā.

Rādītāji uz 1000 pacientu dienām



Avots: Carling P, Fung T, Killian A, Terrin N, Barza M. Favorable impact of a multidisciplinary antibiotic management program conducted during 7 years. *Infect Control Hosp Epidemiol*. 2003 Sep;24(9):699-706

Pētījumi liecina, ka antibiotiku pārvaldības programmas palīdz mazināt rezistentu baktēriju izplatību:

rādītāji par vankomicīnrezistentā enterokoka izplatību slimnīcā pirms un pēc antibiotiku pārvaldības programmas ieviešanas, salīdzinot ar rādītājiem līdzīga izmēra Valsts hospitālo infekciju uzraudzības sistēmas (NNIS)* slimnīcās.

Antibiotiku diena ir Eiropas veselības aizsardzības iniciatīva. Papildu informācija tīmekļa vietnē: